

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง โดยการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ ซึ่งจะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะแก่กาลเวลาและบริบทของสังคมไทยเป้าหมายของการศึกษา นอกจากจะสร้างและพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีศักยภาพแล้วยังมุ่งสร้างและพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคง พึ่งตนเองได้ แต่จากวิกฤตการณ์ทางสังคมไทยในปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องคุณภาพของคน นอกจากนั้นยังเกิดวิกฤตการณ์ของเครื่องมือในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ เศรษฐกิจที่ถดถอย การเมืองที่ไม่มั่นคง และต่อเนื่อง การบริหารจัดการที่รวมศูนย์อำนาจ และเครื่องมือที่สำคัญ คือ การศึกษาที่ขาดคุณภาพและความเสมอภาค ส่งผลให้การพัฒนาคนไม่เป็นไปตามเป้าหมายและผลที่คาดหวัง ทำให้คนไม่เรียนรู้และรู้ไม่เท่าทันโลก คนได้รับความรู้ที่ไม่สมบูรณ์ ไม่อยู่บนฐานของความจริงและเป็นความรู้แบบแยกส่วน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ชุมชนและท้องถิ่นไม่ได้รับการพัฒนา ขาดความเข้มแข็ง มั่นคงพึ่งตนเองไม่ได้ และกลายเป็นภาระของสังคมและประเทศชาติ

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนานักเรียนนักเรียนโดยรอบทั้งด้านสติปัญญา ร่างกายอารมณ์และสังคมซึ่งจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติโดยรวม ดังนั้นครูนอกจากจะมีความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาชีพครูแล้ว ยังจะต้องมีความรัก ความหวังดี มีน้ำใจ มีความเมตตา กรุณา เป็นที่พึ่งและประพัตติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชียลพบุรี จึงทราบปัญหาการเรียนการสอนของครูที่ยังต้องได้รับการแก้ไขด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น ครูไม่มั่นใจในแนวปฏิบัติการศึกษาไม่เข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ยังขาดเทคนิคการสอนที่เข้าใจ การเขียนแผนการสอนและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน จากครูเป็นผู้แสดงเป็นการแสดงของนักเรียนอย่างจริงจัง ไม่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ครูยังคงเป็นผู้บอกเล่า บรรยายเป็นหลัก ครูยังยึดบทเรียนไม่ยึดหลักสูตรเป็นสำคัญ ครูสอนหนังสือหรือตำรา มุ่งสอนให้นักเรียนจำ แต่ไม่สอนวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายหรือสอนโดยการลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ชีวิตจริงหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ครูขาดความเข้าใจในการวัดผลประเมินผลให้ตรงตามสภาพจริงของนักเรียน ขาดการให้ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคล การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เมื่อครูไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิรูปการศึกษาก็จะไม่สัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางาน

ระดับบัณฑิต (20101-2019) เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019)
2. เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ปีการศึกษา 2569 จำนวน 18 คน

2.ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3

ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งจะมีทิศทางได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ

2. ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนรายวิชางานระดับบัณฑิต (20101-2019) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

4. พฤติกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกของครูผู้สอนรายวิชางานระดับ
ยนต์ (20101-2019) ในด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน และด้านการประเมินผล ได้แก่

1. การจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร
2. ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
3. ศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร สภาพแวดล้อมและนักเรียน เพื่อนำไปใช้

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง
5. ให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง
6. นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสมัครใจตั้งใจ มีความกระตือรือร้น
7. แบ่งงานตามความสามารถของนักเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จ

ของงาน

8. มีการอบรมสอดแทรกคุณธรรมในเวลาสอน
9. มีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับนักเรียน
10. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น
11. ดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน
12. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร
13. รับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น
14. นักเรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปราย หรือค้นคว้าเพิ่มเติม
15. ยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาแนวทางแก้ไขด้วยสันติวิธี
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
17. มีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน
18. มีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของ

นักเรียน

19. การวัดผล ประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน
20. ใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนด้วยวิธีหลากหลาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
รายวิชางานระดับยนต์ (20101-2019)
2. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนของ
ครูต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. เจตคติ
 - 1.1 ความหมาย
 - 1.2 ลักษณะ
 - 1.3 องค์ประกอบ
2. พฤติกรรม
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรม
 - 2.2 กระบวนการเกิดพฤติกรรม
 - 2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม
3. การสอน
 - 3.1 ความหมายของการสอน
 - 3.2 ความสำคัญของการสอน
 - 3.3 ลักษณะของการสอน
 - 3.4 องค์ประกอบของการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เจตคติ (Attitude)

1.1 ความหมายของเจตคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 108) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่งสภาพทางจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติ เป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกผู้ทุกคน แต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคลหรือสิ่งของเช่นเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือมีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าได้เข้าร่วม ซึ่งจะมีทิศทางได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นและความรู้สึกของแต่ละบุคคลทั้งนี้เจตคติอาจไม่เปลี่ยนแปลงเลยตลอดชีวิตหรืออาจเปลี่ยนแปลงใหม่ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับ การได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ และการเปลี่ยนแปลงเจตคติจะเกิดขึ้นช้าหรือเร็วอยู่ที่ ความคิด ความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเรื่องเจตคติเพราะเป็น พื้นฐานสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการกระทำ

เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการการอบรมให้การเรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

1.2 ลักษณะของเจตคติ

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2530 :185 – 188) ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของบุคคลที่ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายนอกและภายใน เราจะสังเกตได้ว่าบุคคลมีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา
4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน มีที่มาสลับซับซ้อน เพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงผันแปรได้
5. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ สามารถถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นๆได้
6. ทิศทางของเจตคติ มี 2 ทิศทาง คือ สนับสนุนหรือต่อต้านและปริมาณของเจตคตินี้ ตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึงไม่พอใจอย่างยิ่ง เจตคติของบุคคลแต่ละคนจะมีความรุนแรงต่างกันไป
7. เจตคติอาจเกิดขึ้นมาจากความมีจิตสำนึก หรือจากจิตไร้สำนึกก็ได้
8. เจตคตินี้ลักษณะคงทนถาวรพอสมควร กว่าบุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้ต้องใช้เวลานาน ใช้ความคิดลึกซึ้ง พิจารณาสะเอียดรอบคอบแล้วจึงเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้น เจตคติอาจเกิดเปลี่ยนแปลงได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนได้ในเวลาอันรวดเร็ว
9. บุคคลแต่ละบุคคลย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคลนั้น

1.3 องค์ประกอบของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 34) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา หรือองค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการวัด ความคิดนี้อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่ง ที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนประกอบในด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ในขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก หรือด้านลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบด้านปฏิบัติหรือองค์ประกอบด้านพฤติกรรม(Behavioral component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ ถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบของเจตคตินี้ 3 ประการ ได้แก่

1. ด้านความคิด (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ แสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด
2. ด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่สอดคล้องกับความคิด เช่น ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย จึงแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจ

3. ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะกระทำซึ่งเป็นผลมาจากความคิดและความรู้สึกและจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความ และรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินค่าสิ่งเร้านั้นๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึก หรืออารมณ์ของบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น แล้วพบว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว

องค์ประกอบทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กัน เจตคติบางอย่างจะประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจมาก แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์น้อย เช่น เจตคติที่มีต่องานที่ทำ ส่วนเจตคติที่มีต่อแพ้นเสื้อผ้าจะมีองค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์สูง แต่มีองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจต่ำ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับจากการประเมินค่าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ต้องประกอบด้วยทั้งสามองค์ประกอบเสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป โดยปรกติบุคคลมักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีเจตคติอย่างหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามเจตคติที่มีอยู่ก็มี

2. พฤติกรรม (Behavior)

2.1 ความหมายของพฤติกรรม

การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์มีการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมไวหลายทฤษฎี สำหรับด้านสังคมวิทยาเป็นศาสตร์ทางพฤติกรรม หรือพฤติกรรมศาสตร์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และพฤติกรรมของมนุษย์ ส่วนจิตวิทยาสังคมเป็นสาขาหนึ่งในกระบวนวิชาต่างๆ ทางสังคมที่มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมของบุคคลอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากตัวกระตุ้นทางสังคม (ฉันทนา จันทวงศ์ และคณะ 2535 : 13) ได้มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้มากมาย ดังเช่น

เบนจามิน บี. โวลแมน (Wolman 1973 : 41) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึงผลรวมทั้งหมดของการกระทำโดยตรงที่เกี่ยวข้องของบุคคลทั้งที่เกิดขึ้นภายในและที่แสดงออกต่อสิ่งแวดล้อมทางกายและทางสังคม

โกลเดน (Golden 1984 : 90) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนอง การกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งการกระทำต่างๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถที่จะสังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมของการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ส

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2538 : 97) ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึงปฏิบัติการหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิต จะสังเกตได้หรือไม่ได้ก็ตาม เป็นพฤติกรรมที่มีอยู่ภายในหรือแสดงออกมาภายนอก

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2538:155) ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึงกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ แต่สามารถวัดได้โดยใช้เครื่องมือพิเศษและสามารถบอกได้ว่า “มี” หรือ “ไม่มี” เช่น ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกความสนใจ

สุรพล พยอมแย้ม (2545 : 18-20) กล่าวว่า พฤติกรรม ในทางจิตวิทยานั้นหมายถึง การกระทำอันเนื่องมาจากการกระตุ้นหรือการจูงใจจากสิ่งเร้าต่างๆ การกระทำหรือพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ตกแต่งและตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้น เพื่อให้บุคคลอื่นได้สัมผัสรับรู้ พฤติกรรมของบุคคลแม้จะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกันแต่จะมีลักษณะอาการแตกต่างกัน เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ หรือสถานการณ์เปลี่ยนไปเนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิดการตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์และความรู้สึกของผู้กระทำพฤติกรรมนั้นๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเสมอ ด้วยเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมแต่ละครั้งเกิดจากกระบวนการ ซึ่งหากพิจารณาแยกกระบวนการออกเป็นส่วนๆ จะพบว่า ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

1. ส่วนการแสดงออกหรือกิริยาท่าทาง (Acting)
2. ส่วนการคิดที่เกี่ยวกับกิริยานั้น (Thinking)
3. ส่วนความรู้สึกที่มีอยู่ในขณะนั้น (Feeling)

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 768) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรม หมายถึงการกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าจากที่ได้กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งเกิดขึ้นได้ทั้งในขณะที่ยังไม่รู้ตัวหรือไม่รู้ตัว พฤติกรรมนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากความรู้ ทักษะและความเชื่อของบุคคลนั้นๆ โดยที่อาจแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น การออกกำลังกายการป้องกันโรค การเดิน การรับประทานอาหารหรือไม่แสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนเช่น ความเครียด ความวิตกกังวล เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมอาจเป็นได้ทั้งสิ่งที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์

2.2 กระบวนการการเกิดพฤติกรรม

สุรพล พยอมแย้ม (2545 : 25-26) ได้แบ่งกระบวนการเกิดพฤติกรรม แต่ละครั้งออกเป็นกระบวนการย่อยได้อีก 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการรับรู้ (Perception Process) กระบวนการรับรู้ เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัสหรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่างๆโดยผ่านระบบประสาทสัมผัส ซึ่งรวมถึงความรู้สึก (Sensation) กับสิ่งเร้าที่ได้สัมผัสนั้นๆ ด้วย
2. กระบวนการคิดและเข้าใจ (Cognition Process) กระบวนการนี้อาจเรียกว่า “กระบวนการทางปัญญา” ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนรู้ การคิด และการจำ ตลอดจนการนำไปใช้หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยการรับสัมผัสและการรับรู้ที่นำไปสู่การคิดและการเข้าใจนี้เป็นระบบการทำงานที่มีความซับซ้อน และเป็นกระบวนการภายในทางจิตที่ศึกษาและสรุปเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนได้
3. กระบวนการแสดงออก (Spatial Behavior Process) หลังจากที่ผ่านมาขั้นตอนของการรับรู้และการคิดและเข้าใจ แล้วบุคคลจะมีความตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้นแต่ยังมิได้แสดงออกให้

ผู้อื่นได้รับรู้ ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert Behavior) แต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดง การตอบสนองให้บุคคลอื่นสังเกตได้เราเรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ซึ่งพฤติกรรม ภายนอกนี้เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่มีอยู่ทั้งหมดภายในตัวบุคคลนั้นเมื่อมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อ สิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง การแสดงออกมาเพียงบางส่วนของที่มีอยู่จริงเช่นนี้จึงเรียกว่า Spatial Behavior

2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรม

บลูม (Bloom 1975 : 65-197, อ้างถึงใน นพดล บำรุงกิจ 2544 : 14-15) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่า เป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้นซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือไม่ได้ ก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้ มีขั้นของความสามารถ ทางด้านความรู้ การให้ความคิดและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา
2. พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ในการให้คุณค่าหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถือ เป็นพฤติกรรมที่ยากต่อการ อธิบายเพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล
3. พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการ แสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการแสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นสถานการณ์ที่ คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัย พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญาและการตัดสินใจหลายขั้นตอนทางด้านสุขภาพถือว่า พฤติกรรมด้านการ ปฏิบัติเป็นเป้าหมายสุดท้ายที่จะช่วยให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่องค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรม สุขภาพ การเกิดพฤติกรรมนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน เพราะว่าพฤติกรรมนั้นขึ้นอยู่กับ ขบวนการเรียนรู้ซึ่งสะสมมาตั้งแต่วัยเด็กและอีกประการหนึ่งพฤติกรรมของบุคคลนั้นถูกควบคุมและ หล่อหลอม โดยสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงมีองค์ประกอบหลายอย่าง ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของ บุคคล เช่น องค์ประกอบด้านจิตวิทยา องค์ประกอบด้านสังคม องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจและ องค์ประกอบทางการศึกษา

3. การสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้าน วิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ ซึ่งกิจกรรมการเรียน การสอนนั้นได้แก่วิธีการสอนของอาจารย์และกิจกรรมหรืองานที่ผู้เรียนจะต้องกระทำ ดังนั้นแนวทาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ไม่มีวิธี ใดดีและเหมาะสมที่สุดสำหรับทุกวิชาการสอน (นฤมาน นายะสุนทรกุล 2545:20)

3.1 ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนการสอน

วาริ ธีระจิตร (2525 อ้างถึงใน ศิริวัฒน์ เสงไขโย 2542:41-42) ได้กล่าวถึง ความสำคัญ ของกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีต่อการเรียนรู้ไว้หลายประการดังนี้

1. กิจกรรมช่วยเร้าความสนใจของเด็ก
2. กิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จ
3. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย
4. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบ
5. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้มีการเคลื่อนไหว
7. กิจกรรมจะช่วยให้นักเรียนได้รู้สึกสนุกสนาน
8. กิจกรรมช่วยให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. กิจกรรมช่วยขยายความรู้และประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางขึ้น
10. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความงอกงามและพัฒนาการของเด็ก
11. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมทักษะ
12. กิจกรรมจะช่วยปลูกฝังเจตคติที่ดี
13. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักทำงานเป็นหมู่
14. กิจกรรมจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียน
15. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความทราบซึ่ง ความดีในเรื่องต่างๆ

3.2 ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี

ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญหลายประการดังนี้ คือ

1. กิจกรรมการเรียนการสอนทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย
3. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับวัย และความพร้อมของนักเรียน
4. กิจกรรมการเรียนการสอนมีการจัดลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่อง แต่ละกิจกรรมควรให้มีการสืบทอดต่อจากการเรียนรู้ที่มีอยู่ก่อน จะเป็นการจัดลำดับจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ ไปสู่ประสบการณ์ที่อยู่ไกล และจากกระบวนการคิดการทำงานง่ายไปสู่การให้เหตุผลที่เป็นแบบแผน และเป็นแบบนามธรรม
5. กิจกรรมการเรียนการสอน ควรทำให้บังเกิดผลดีเต็มที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น
6. กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องท้าทายความสนใจของนักเรียนให้นำสิ่งที่เรียนในสถานการณ์หนึ่งไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ ลักษณะเช่นนี้ จึงทำให้การเรียนรู้ต่อเนื่องกันไปสามารถอธิบายสิ่งใหม่ คัดคะแนน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในโรงเรียนได้
7. กิจกรรมการเรียนการสอนควรพัฒนาความคิด ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดแบบสืบสวนสอบสวน และแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเอง
8. กิจกรรมการเรียนการสอนควรให้นักเรียนได้เรียนรู้หลายๆทาง การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้สังเกต วิเคราะห์ และอภิปราย โดยใช้สื่อการเรียนต่างๆมาประกอบกิจกรรม หากกิจกรรมหนึ่งไม่เหมาะกับนักเรียนคนหนึ่งแต่อาจมีกิจกรรมอื่นๆชดเชยได้
9. กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีลักษณะเปิดกว้างแก่นักเรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหาและแนวคิด กิจกรรมลักษณะนี้ไม่จำเป็นจะต้องมีคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียว แต่เป็นการให้นักเรียนได้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

3.3 องค์ประกอบของคุณภาพการสอน

ดุซงกี จุลชาติ (2539:16-17) รายงานว่า วิธีการหรือกระบวนการพัฒนาของสถานศึกษา จะต้องพัฒนาองค์ประกอบหลักที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ 4 ประการคือ

1. ด้านวิชาการ

1.1 นักเรียนจะต้องมีวิสัยทัศน์ทางด้านวิชาการที่กว้างไกล รู้จริง รู้ลึก
1.2 นักเรียนจะต้องฝึกปฏิบัติการกับเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย
1.3 นักเรียนจะต้องมีโอกาสดูออกไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และต้องรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยากรต่างๆ

2. ด้านกีฬา

2.1 นักเรียนจะต้องเป็นผู้มีจิตใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย
2.2 นักเรียนจะต้องให้ความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพพลานามัย ละเว้นอบายมุขที่จะทำให้ลายสุขภาพและสุขภาพจิต
2.3 นักเรียนจะต้องรู้จักการเริ่มต้นใหม่เมื่อผิดพลาดไม่ท้อถอย
2.4 นักเรียนจะต้องรู้จักทำงานเป็นทีม
2.5 นักเรียนจะต้องมีความตั้งใจทำงานเพื่อความสำเร็จของงาน
2.6 นักเรียนจะต้องให้เกียรติแก่เพื่อนร่วมงาน

3. คุณธรรม

3.1 นักเรียนต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน
3.2 นักเรียนต้องให้ความเคารพบน้อมแก่ครูผู้อาวุโส
3.3 นักเรียนต้องมีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3.4 นักเรียนจะต้องเป็นผู้ดั่งไว้ซึ่งความเป็นธรรมและความยุติธรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่น

3.5 นักเรียนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน และต่องานที่ได้รับมอบหมาย
3.6 นักเรียนต้องมีระเบียบ วินัย ปรับตัวเข้ากับสังคมสภาพแวดล้อมได้ดี

4. ด้านกิจกรรม

4.1 นักเรียนต้องมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร
4.2 นักเรียนต้องมีแนวคิดในการช่วยเหลือสังคมและผู้ด้อยโอกาส
4.3 นักเรียนต้องสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียน และคณะนักเรียนได้อย่างมีเหตุผล

4.4 นักเรียนต้องเสียสละมีแนวคิดที่จะพัฒนาสังคมพัฒนาครอบครัวและประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2540:68-69)รายงานว่าการปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาและการผลิตบัณฑิตไว้ 10 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพและจุดมุ่งหมายของการศึกษา
2. หลักสูตรการศึกษา
3. คณาจารย์โดยมีการพัฒนาคณาจารย์ และบุคคลอย่างต่อเนื่อง
4. สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน มีระบบการประเมินผลการสอนอย่างสม่ำเสมอ
5. ห้องสมุดและทรัพยากรการเรียนรู้มีระบบการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งานอาคารสถานที่
6. อุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ จัดให้มีระบบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

การใช้อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการ

7. สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และกิจกรรมนักเรียน
8. การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ควรมีกระบวนการติดตามผลบัณฑิตในรูปแบบต่างๆเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาการเรียนการสอน
9. การวิจัย ส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการวิจัย
10. ทรัพยากรการบริหารและงบประมาณ มีระบบควบคุมและติดตาม การจ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2540:16-17) รายงานว่าองค์ประกอบของคุณภาพมีดังนี้

1. หลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดทิศทางและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต
2. อาจารย์และผู้สอน เป็นผู้ใกล้ชิดบัณฑิต มีภาระหน้าที่ได้แก่การเรียนการสอน การแสวงหาความรู้ใหม่การบริการวิชาการแก่สังคมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและปฏิบัติหน้าที่การทำแผนการสอน การทำคู่มือการสอน การทำสื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล
3. ห้องสมุด บุคคลที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดมี 3 ฝ่าย คือ อาจารย์ นักเรียน และบรรณารักษ์ มีการศึกษาวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวห้องสมุดอยู่เสมอ
4. สื่อการศึกษา แนวโน้มการศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ สื่อการศึกษาและIT
5. อุปกรณ์การศึกษาไม่ได้รับการควบคุมอย่างมีระบบมีปัญหา ได้แก่ขาดแคลนอุปกรณ์ ขาดการบำรุงรักษา ไม่ทันสมัย บริหารไม่ดี ไม่ได้นำมาใช้หรือไม่ประหยัด
6. การวัดผลและการประเมินผลอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องการวัดและประเมินผล การปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ของครู อย่างครบถ้วนและ ถูกต้อง เหมาะสมจะก่อให้เกิดคุณภาพการสอน จึงมีผู้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ครูไว้ดังนี้

ยนต์ ชุ่มจิต (2531:86) กล่าวถึง หน้าที่ของครูที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันมีดังนี้

1. ทำการสอนและอบรมความรู้สามัญ หรือวิชาชีพตามหลักสูตร
2. ให้บริการทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอน
3. รับผิดชอบการปกครอง ดูแลความประพฤติ รักษาวินัย และสุขภาพการเรียน
4. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมวิทยาการ และประสบการณ์ใหม่ในวิชาที่เกี่ยวข้อง
5. รู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆและวิธีการเก็บรักษา
6. รักษาวินัยและประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
7. ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนของเด็ก
8. ปฏิบัติงานในลักษณะเฉพาะพิเศษ ประเภทและระดับการศึกษา
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่ง ของการจัดการศึกษา เพราะทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอน ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน ว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้นๆหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วครูสามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การสอบถาม

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2531:1) กล่าวถึงการประเมินผลหมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งขณะช่วงที่กำลังทำ และช่วงที่งานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่างานที่ทำนั้น ได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลให้งานนั้นไม่สำเร็จตามความคาดหวัง

วาสนา คุณอภิสิทธิ์ (2539:331) ให้ความหมายว่า การวัดผลหมายถึง กระบวนการในการหาปริมาณของการพัฒนา หรือปริมาณของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน เป็นปริมาณที่อาจวัดได้อย่างง่ายและเห็นได้ชัดเจนไม่ซับซ้อน

กิ่งแก้ว เอี้ยวฉล้ม (2542:33) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบ อย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา และทำให้สามารถติดตามผลปฏิบัติว่าได้ผลตรงตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นหลักสูตรการสอน การวัดผล จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอน และมีความเกี่ยวโยงกันโดยตลอดและนอกจากนั้นการวัดผลการศึกษาจะช่วยชี้ให้พบข้อบกพร่องหรือปัญหาต่างๆ ในการเรียนการสอนก่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การเรียนการสอน ได้ผลเต็มที่

สุมาลี จันทร์ชล (2542:7) ให้ความหมาย การประเมินผลว่า เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม สังเคราะห์และตีความข้อมูลเพื่อการตัดสินใจโดยใช้กิจกรรมต่างๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสอบถาม หรือการทำโครงการ กิจกรรม ดังกล่าว เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำมาใช้ประเมิน

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า กระบวนการวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการ ดำเนินการอย่างมีระบบในอันที่จะกำหนดค่าหรือจำนวน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทำให้ทราบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ(2547) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พุทธศักราช 2547 กำหนดหลัก ในการประเมินผลการเรียน

1. ให้สถานศึกษา สถานฝึกงานอาชีพ และสถานประกอบการ มีหน้าที่และรับผิดชอบ ในการประเมินผลการเรียน
2. ให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามระบบหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิต ของแต่ละ รายวิชาให้ถือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. ให้สถานศึกษา และสถานประกอบการทำการประเมินผลการเรียนรายวิชาเมื่อสิ้น ภาคเรียน หรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนหรือปฏิบัติงานในทุกรายวิชา
4. ให้หน่วยงานต้นสังกัดร่วมกับสถานศึกษา ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพและควบคุม มาตรฐานการอาชีวศึกษา

กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ มีองค์ประกอบหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ อย่างไรก็ตามหากพิจารณา โดยละเอียดแล้วจะพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนมากกว่า องค์ประกอบอื่นๆ ประเด็นสำคัญคือ การวางแผนและการเตรียมการสอนของครูซึ่งเป็นขั้นตอนแรก ของกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูต้องตระหนักในความสำคัญและต้องดำเนินการอย่าง เป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปประเด็น พฤติกรรมการสอนของครูได้ดังนี้

1. การจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร
2. ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
3. ศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร สภาพแวดล้อมและผู้เรียน เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการ

เรียนการสอน

4. ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง
5. ให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง
6. นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสนใจ ตั้งใจ มีความ

กระตือรือร้น

7. แบ่งงานตามความสามารถของนักเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จ

ของงาน

8. มีการอบรมสอดแทรกคุณธรรมในเวลาสอน
9. มีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน
10. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น
11. ดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน
12. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร
13. รับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น
14. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปราย หรือค้นคว้าเพิ่มเติม
15. ยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาแนวทางแก้ไขด้วยสันติวิธี
16. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
17. มีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน
18. มีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของ

ผู้เรียน

19. การวัดผล ประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน
20. ใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัทมาพร คณิงหมาย (บทคัดย่อ : 2546) ศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางปะอิน จำแนกตามพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา กับกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียน วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา 2) ศึกษากระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียน 3) ศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามพฤติกรรมการสอนของครู และกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียน กลุ่มประชากรคือ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 597 คน ซึ่งได้รับการสอนโดยครูกลุ่มประชากรที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางปะอิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนการแก้ปัญหา

ของครูและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนและแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเปรียบเทียบภายหลังโดยใช้วิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับสูงและปานกลางมีพฤติกรรมการสอนครบทั้ง 4 ขั้น โดยเน้นสอนในขั้นลงมือทำตามแผนมากที่สุดขั้นตรวจสอบวิธีการและคำตอบน้อยที่สุด ครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับต่ำมีพฤติกรรมการสอน 3 ขั้นเป็นประจำ ขั้นตรวจสอบวิธีการและคำตอบ ครูสอนเป็นบางครั้ง 2) นักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับสูงมีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาครบทั้ง 4 ขั้น โดยเน้นกระบวนการคิดในขั้นทำความเข้าใจปัญหามากที่สุด ขั้นตรวจสอบวิธีการและคำตอบน้อยที่สุด นักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับปานกลางและต่ำส่วนใหญ่มีกระบวนการคิดเพียง 3 ขั้น มีนักเรียนส่วนน้อย ที่มีกระบวนการคิดในขั้นตรวจสอบวิธีการและคำตอบ 3) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูและกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบภายหลัง พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับสูง มีแนวโน้มว่าจะมีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับปานกลาง มีแนวโน้มว่าจะมีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูที่สอนเน้นกระบวนการแก้ปัญหาในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับสูงมีแนวโน้มว่าจะมีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับปานกลางและต่ำ นักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับปานกลาง มีแนวโน้มว่าจะมีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่มีกระบวนการคิดแก้โจทย์ปัญหาระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพลินพิศ ทองเอก (บทคัดย่อ : 2542) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ดีเด่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ดีเด่น ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวอย่างที่ใช้ ในการสังเกตและสัมภาษณ์ คือ ครูคณิตศาสตร์ดีเด่น ปีการศึกษา 2541 จำนวน 9 คน ใช้การสุ่ม ตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ สังเกตการสอนและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ (%) และการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอน ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นศึกษาหลักสูตรวิเคราะห์ หลักสูตร ศึกษาคู่มือ เพื่อจัดทำแผนการสอน เตรียมอุปกรณ์การสอน สร้างแบบฝึกแบบทดสอบและ ศึกษาแนวทางในการวัดผลประเมินผล เตรียมความพร้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยแจ้งให้นักเรียนทราบเรื่องที่จะเรียน ทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนการสอนในแต่ละครั้ง 2. พฤติกรรมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขั้นนำ ด้วยการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ โดยใช้สื่อการสอนในชั้นสอน โดยจัดกิจกรรมการสอนตาม

แผนการสอน สอนโดยวิธียกตัวอย่างแล้วให้ นักเรียนสรุปตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนตอบ อธิบายหลักการและทฤษฎีแล้วให้นักเรียนช่วยกัน ยกตัวอย่างและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ในชั้นสรุป ครูให้ นักเรียนหรือครูร่วมกับนักเรียนสรุปเรื่องที่เรียน ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยการทำแบบฝึกหัด แล้วให้การบ้านอย่างสม่ำเสมอ 3. พฤติกรรมด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นสร้างบรรยากาศ ด้วยท่าทางยิ้มแย้ม อารมณ์ดี ครูมีท่าทางยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ได้รับความสนใจและ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าซักถาม นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อนักเรียน ตอบคำถามหรือทำแบบฝึกหัดถูกต้องครูจะให้คำชมเชย ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนให้อยู่ในสภาพ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนได้เสมอ ในทุกห้องเรียน นักเรียนมีข้อตกลงร่วมกันในชั้น เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเหมาะสม 4. พฤติกรรมด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นผลิตสื่อที่ใช้ใน การสอนเอง สื่อการเรียนการสอนจึงสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของ ผู้เรียน นักเรียนที่อยู่หลังห้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นใช้สื่อการเรียนการสอนได้ถูกต้อง ไม่ติดขัด และนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการเรียนการสอน 5. พฤติกรรมด้านการวัดผลและประเมินผล ครูคณิตศาสตร์ดีเด่นตรวจสอบการสอนของตน โดยการถามคำถามแล้วให้นักเรียนตอบ ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังการสอน ครูสังเกตการปฏิบัติ งานของนักเรียน เมื่อตรวจงานเสร็จแจ้งให้นักเรียนทราบ แสดงส่วนที่ผิด อธิบายข้อบกพร่อง ให้นักเรียนทราบทันทีและตรวจสอบติดตามนักเรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งครูคณิตศาสตร์ดีเด่นนำ ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงการสอน ปรับปรุงแบบฝึกและแบบทดสอบและปรับปรุงผลการเรียน ของนักเรียนทุกคน

พจนีย์ บุญยืน (บทคัดย่อ : 2541) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภายหลัง จากเข้ารับการฝึกอบรม โครงการฝึกอบรมครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร แล้ว 1 ปีการศึกษา ในด้านการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ตามสภาพที่แท้จริง และสำรวจปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างได้จากการ สุ่มอย่างง่ายจากครูที่ผ่านการฝึกอบรมในโครงการดังกล่าวจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูล และแบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและ แจกแจงความถี่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูทุกคนทำแผนการสอนตามความต้องการของหลักสูตร ครูส่วนน้อย วางแผนการสอนโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินก่อนเรียนอย่างไม่เป็นทางการ เช่น สังเกตพฤติกรรม นักเรียนสนทนากับครูผู้สอนท่านอื่น และสนทนากับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2) การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเตรียมการก่อนการสอน ครูส่วนใหญ่มีการเตรียมสถานที่เรียน เตรียมสื่ออุปกรณ์การ สอนและเตรียมเนื้อหาในการสอนโดยศึกษาจากแบบเรียน ในชั้นการปฏิบัติการสอน ครูทุกคนให้ นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มและมีอิสระในการทำงาน แต่ครูยังเป็นผู้กำหนดวิธีการในการแสวงหา ความรู้ให้นักเรียนทั้งหมด และไม่มีการเก็บผลงานไว้ในแฟ้มผลงานเพื่อการประเมินผลการเรียน 3) ครูทุกคนวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยการสอบด้วยแบบสอบ 4) ปัญหาจากการ จัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ห้องเรียนมีขนาดเล็กเกินไปและสื่ออุปกรณ์มีคุณภาพต่ำ ครูมีงานในหน้าที่อื่นมากทำให้ไม่มีเวลา

เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีความ สามารถและความพร้อมในการเรียนแตกต่างกัน

พรทิพย์ ไชยลาภ (บทคัดย่อ : 2536) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักเรียน และเจตคติที่นักเรียน มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักเรียน และเจตคติที่นักเรียนมีต่อพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2535 จากโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดในจังหวัดปัตตานี จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด คือ แบบทดสอบ คุณลักษณะของนักเรียนมี 6 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 เจตคติต่อนักเรียน ฉบับที่ 2 ความวิตกกังวล ฉบับที่ 3 ความ รับผิดชอบ ฉบับที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง ฉบับที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง ฉบับที่ 6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบ ทดสอบเจตคติที่นักเรียนมีต่อพฤติกรรมการสอนของครูมี 3 ด้าน ได้แก่ เจตคติที่นักเรียนมีต่อการพูดของครู เจตคติ ที่นักเรียนมีต่อวิธีสอนของครูเจตคติที่นักเรียนมีต่อการใช้ อุปกรณ์ประกอบการสอนของครูแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คณิตศาสตร์ และภาษา ไทย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. คุณลักษณะของนักเรียนมีสหสัมพันธ์พหุคูณกับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติ 2. เจตคติที่นักเรียนมีต่อพฤติกรรมการสอนของครูมี สหสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนัยสำคัญทาง สถิติ 3. คุณลักษณะของนักเรียนและเจตคติที่มีสหสัมพันธ์ พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนัยสำคัญทาง สถิติ

สายตา แก้วศรีมนต์ (บทคัดย่อ : 2541) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านใช้ สื่อสารเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน ในปี การศึกษา 2540 เครื่อง มือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการสอน สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ และ ค่าไคสแควร์ การวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลว่า ครูส่วนมากมีพฤติกรรมการสอนระดับ ควรปรับปรุงพฤติกรรมการสอนที่ครูปฏิบัติได้มากที่สุด คือ ด้านการเตรียม การสอน และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวัด ผลและประเมินผล และด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ โดยมีพฤติกรรมการสอนแต่ละด้านดังนี้ 1. ด้านการเตรียมการ สอน ครูส่วนมากเตรียมการสอนโดย การศึกษาหนังสือเรียนคณิตศาสตร์ หลักสูตร คู่มือครู คณิตศาสตร์ คู่มือประเมินผลการเรียน และใช้แผนการสอนสำเร็จรูปของสำนักพิมพ์ ต่าง ๆ ก่อนจัด กิจกรรมการเรียนการสอนมีการเตรียมกิจกรรม การเรียน การสอน เตรียมเนื้อหา เตรียมสื่อการเรียน การสอน และเตรียมเครื่องมือ วัดผลและประเมินผล โดยใช้เวลาเตรียมการสอนน้อยกว่า 30 นาที 2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูส่วนมากมีพฤติกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม ขั้นตอนปฏิบัติได้มากที่สุด คือ ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทบทวนบทเรียนให้สัมพันธ์กับบทเรียน ใหม่ จัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ใช้วิธีการสอนด้วยการยก ตัวอย่างแล้วอธิบายทั้งใช้ สื่อประกอบ มีการฝึกให้นักเรียนแต่งโจทย์ เกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ครูสรุปเป็นหลักการ กฎเกณฑ์เอง และให้นักเรียนฝึกทักษะด้วยการทำแบบฝึกหัดจากหนังสือเรียนของ สสวท. ส่วน

พฤติกรรมการใช้เทคนิคการสอน ครูส่วนมากปฏิบัติได้ดีมาก ที่สุด คือ เทคนิคการใช้คำถาม ครูใช้คำถามที่มีความหมายชัดเจนและถาม ได้ยินทั่วทั้งชั้น ด้านการยกตัวอย่าง ครูยกตัวอย่างที่ง่ายก่อน แล้วจึงยก ตัวอย่างที่ยากสลับซับซ้อนต่อมา ด้านการตรวจงาน ครูตรวจงานทันที ที่นักเรียนส่งงาน และส่งงานคืนเด็กด้วยตนเองทุกครั้ง และด้านการสร้าง บรรยากาศ ครูไม่มีอารมณ์ฉุนเฉียว 3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูส่วนมากปฏิบัติได้ดีมาก ที่สุด คือ ครูใช้สื่อบางครั้งในชั้นการสอน เนื้อหาใหม่ ใช้สื่อเหมาะสมกับ วัย ระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยใช้สื่อที่เป็นของจริง และเศษวัสดุ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ 4. ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูส่วนมากปฏิบัติได้ดีมากที่สุด คือ มีการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนระหว่างเรียนด้วย การถามตอบ และหลังเรียนด้วยการตรวจแบบฝึกหัดแล้วบันทึกผลการวัด ผลและประเมินผล พร้อมทั้งนำผลไปใช้ปรับปรุง การเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริมและตัดสินผลการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของครูกับพฤติกรรมการสอน พบว่า การได้รับการอบรมการสอนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01ส่วนระดับการศึกษา วิชาเอก ที่จบการศึกษา ประสบการณ์ทางการสอน ประสบการณ์ทางการสอน คณิตศาสตร์ ภารกิจการสอน และงานอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสารผลงานวิจัยและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู จำนวน 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง มาก
3 คะแนน	หมายถึง ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง น้อย
1 คะแนน	หมายถึง น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยอาศัยหลักและแนวคิดในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร เจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
 - 1.1. นำข้อมูลและความรู้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
 - 1.2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปปรึกษาผู้รู้ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
 - 1.3. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 - 1.4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูตามเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ วิเคราะห์ดังนี้

วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 20 ข้อ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนประชากร
$\overline{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับปฏิบัติการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับปฏิบัติการมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับปฏิบัติการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับปฏิบัติการน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง ระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับและลำดับที่ของการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เป็นรายชื่อ จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการข้อมูลในรูปตารางต่อไปนี้

ลำดับ ที่	พฤติกรรมการเรียนการสอนของครู	N = 12		ระดับ ปฏิบัติการ	อันดับ ที่
		$\bar{X}$	SD		
1	การจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร	4.33	0.8402	มาก	5
2	ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ	4.39	0.6077	มาก	3
3	ศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตรสภาพแวดล้อม และผู้เรียน เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.28	0.8264	มาก	9
4	ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง	4.17	0.3835	มาก	11
5	ให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง	4.39	0.8498	มาก	4
6	นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสนใจ ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น	4.06	0.6391	มาก	14
7	แบ่งงานตามความสามารถของนักเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จของงาน	4.17	0.6183	มาก	12
8	มีการอบรมสอดแทรกคุณธรรมในเวลาสอน	3.94	0.8024	มาก	17
9	มีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน	4.06	0.5393	มาก	15
10	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.44	0.7048	มาก	2
11	ดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน	4.50	0.7071	มาก	1
12	เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร	4.28	0.5745	มาก	6
13	รับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น	4.17	0.7071	มาก	13
14	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปรายหรือค้นคว้าเพิ่มเติม	4.28	0.8264	มาก	9
15	ยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี	4.33	0.8402	มาก	5
16	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	4.28	0.6691	มาก	7
17	มีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน	4.11	0.8324	มาก	14
18	มีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของผู้เรียน	4.28	0.7519	มาก	8
19	การวัดผล ประเมินผลนักเรียน ตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน	4.22	0.8085	มาก	10
20	ใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย	4.00	0.8402	มาก	16
	รวม	4.23	0.7200		

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ความเป็ยเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เป็นรายชื่อ จำนวน 20 ข้อ

จากตาราง 3 แสดงว่าระดับเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019)

วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ ปฏิบัติการมาก ($x = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู อันดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 11 กล่าวคือมีการดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 10 กล่าวคือ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 2 ครูให้ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 4 ได้แก่ ข้อ 5 ครูให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 5 ได้แก่ ข้อ 1 และ 15 กล่าวคือ ครูการจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร และยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 6 ข้อ 12 กล่าวคือครูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 7 ข้อ 16 กล่าวคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 8 ข้อ 18 กล่าวคือ ครูมีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของผู้เรียน อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 9 ข้อ 3 และ 14 กล่าวคือ ครูศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตรสภาพแวดล้อม และผู้เรียน เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปรายหรือค้นคว้าเพิ่มเติม อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 10 ข้อ 19 กล่าวคือ การวัดผลประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 11 ข้อ 4 กล่าวคือ ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 12 ข้อ 7 กล่าวคือ ครูแบ่งงานตามความสามารถของนักเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จของงาน อันดับที่ 13 ข้อ 13 กล่าวคือ รับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 14 ข้อ 6 และ ข้อ 17 กล่าวคือ ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสมัครใจ ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น และมีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอนอยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 15 ข้อ 9 กล่าวคือครูมีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 16 ข้อ 20 กล่าวคือ ครูใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก อันดับที่ 17 ข้อ 8 กล่าวคือ ครูมีการอบรมสอดแทรกคุณธรรม อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019)
2. เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จะแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู

ขอบเขตของการวิจัย

ในการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร
ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 18 คน
2. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3
ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู รายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูไว้ทั้งหมด 20 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง ระดับปฏิบัติการมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง ระดับปฏิบัติการมาก
3 คะแนน	หมายถึง ระดับปฏิบัติการปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง ระดับปฏิบัติการน้อย
1 คะแนน	หมายถึง ระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรทั้ง 18 คน และให้กลุ่มประชากรตอบแบบสอบถามโดยอิสระ
2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากกลุ่มประชากรครบ 18 ชุด ได้แบบสอบถามคืนทั้ง 18 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคพบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู จำนวน 20 ข้อ โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ว่า

1. ระดับของพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูตามเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 3 ตามพฤติกรรมการเรียนการสอนทั้ง 20 ข้อ โดยเฉลี่ยแล้วพบว่าอยู่ในระดับปฏิบัติการมาก ($\bar{x} = 4.23$) และอันดับที่ของพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู นับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุด เรียงตามลำดับได้ ดังนี้

อันดับที่ 1	1. ครูมีการดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน
อันดับที่ 2	2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น
อันดับที่ 3	3. ครูให้ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ
อันดับที่ 4	4. ครูให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงาน

ทำงานเอง

อันดับที่ 5	5. ครูมีการจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร
	6. ครูยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี

อันดับที่ 6	7. ครูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร

อันดับที่ 7	8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

อันดับที่ 8	9. ครูมีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการ

ทำงานของผู้เรียน

อันดับที่ 9	10. ครูศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตรสภาพแวดล้อม และผู้เรียนเพื่อนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน
	11. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปรายหรือค้นคว้าเพิ่มเติม
อันดับที่ 10	12. ครูใช้การวัดผลประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียนระหว่างเรียน หลังเรียน
อันดับที่ 11	13. ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง
อันดับที่ 12	14. ครูแบ่งงานตามความสามารถของนักเรียนโดยความเห็นของกลุ่มเพื่อผลสำเร็จของงาน
อันดับที่ 13	15. ครูรับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น
อันดับที่ 14	16. ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสนใจ ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น
	17. ครูมีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน
อันดับที่ 15	18. ครูมีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน
อันดับที่ 16	19. ครูใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย
อันดับที่ 17	20. ครูมีการอบรมสอดแทรกคุณธรรม

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 ที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับของพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูรายวิชางานประดับยนต์ (20101-2019) ตามเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2กลุ่ม3 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เมื่อพิจารณา พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูทั้ง 20 ข้อ ได้แก่ ครูการจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร ครูศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ครูศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตรสภาพแวดล้อมและผู้เรียน เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง ครูให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง ครูให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง ครูให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสนใจ ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น ครูแบ่งงานตามความสามารถของนักเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่ม เพื่อผลสำเร็จของงาน ครูมีการอบรมสอดแทรกคุณธรรมในเวลาสอน ครูมีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ครูดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน ครูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร ครูรับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปรายหรือค้นคว้าเพิ่มเติม ครูยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ครูมีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน ครูมีการประเมินความรู้ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครูมีการวัดผล ประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และ ครูใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย พบว่าอยู่ในระดับปฏิบัติการมาก

และเมื่อพิจารณาอันดับที่ของพฤติกรรมการเรียนการสอนของครูพบว่า อันดับที่ 1 ครูมีการดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน อันดับที่ 2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อันดับที่ 3 ครูให้ศึกษากระบวนการเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ อันดับที่ 4 ครูให้นักเรียนวางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดขั้นตอนการทำงานเอง อันดับที่ 5 ครูมีการจัดและเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายหลักสูตร ครูยึดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี อันดับที่ 6 ครูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร อันดับที่ 7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน อันดับที่ 8 ครูมีการประเมินความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะและกระบวนการทำงานของผู้เรียน อันดับที่ 9 ครูศึกษาหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตรสภาพแวดล้อม และผู้เรียนเพื่อนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการระดมสมอง อภิปรายหรือค้นคว้าเพิ่มเติม อันดับที่ 10 ครูใช้การวัดผลประเมินผลนักเรียนตามกระบวนการก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน อันดับที่ 11 ครูใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนจัดความรู้ด้วยตนเอง อันดับที่ 12 ครูแบ่งงานตามความสามารถของนักเรียนโดยความเห็นของกลุ่มเพื่อผลสำเร็จของงาน อันดับที่ 13 ครูรับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของคนอื่น อันดับที่ 14 ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามความสมัครใจ ตั้งใจ มีความกระตือรือร้น ครูมีการประเมินตามจุดมุ่งหมายการสอน อันดับที่ 15 ครูมีการยกย่องชมเชยและเสริมกำลังใจที่ดีให้กับผู้เรียน อันดับที่ 16. ครูใช้วิธีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย อันดับที่ 17 ครูมีการอบรมสอดแทรกคุณธรรม

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2/3 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู อยู่ในระดับปฏิบัติการมาก

ข้อเสนอแนะ

ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและคุณค่าสูงขึ้นกว่าเดิม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา ศักดิ์ศรี. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์นิมิตวิทยา , 2530.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545-2549. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2545.
- นพดล บำรุงกิจ. “พฤติกรรมกำบังกันอุบัติเหตุจราจรจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของชาวราชการทหารอากาศ
ชั้นประทวน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2544. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน.องค์ประกอบของการประกันคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร :
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2540.
- พจนีย์ บุญยี่น . การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด
กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศึกษาศาสตร์
(วิจัยและประเมินผลการศึกษา).ศึกษาศาสตร์(วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย ,2541.
- เพลินพิศ ทองเอก. พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ดีเด่น ในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต.ศึกษาศาสตร์(หลักสูตรและ
การนิเทศ)มหาวิทยาลัยศิลปากร. บัณฑิตวิทยาลัย , 2542.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. **ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย**. ครั้งที่2.
- คณะสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย,สำนักงาน.องค์ประกอบของการประกันคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร :
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2540.สุพล พยอมแย้ม. **ปฏิบัติการจิตวิทยาในงานชุมชน** .
กาญจนบุรี : สหภาพพัฒนาการพิมพ์, 2545.
- สายตา แก้วศรีมนต์ .การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ในอำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรและการ
สอน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. บัณฑิตวิทยาลัย ,2541.
- อริยะ สุวรรณปากแพรง. **รายงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูจ้างสอน
วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก จังหวัดกระบี่** :วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก กรมอาชีวศึกษา, 2542.